महाराष्ट्र लोकसेवा (पूर्व) परीक्षा - 2019
- दि. 26 मे, 2019

A → संच क्रमांक

2019

X12

प्रश्नपुस्तिका क्रमांक
BOOKLET NO. 158157

प्रश्नपुस्तिका

मराठी, इंग्रजी व सामान्य अध्ययन

वेळ : 1 (एक) तास

एकूण प्रश्न : 100
एकूण गुण : 100

सूचना

(1) सदर प्रश्नपुस्तिकेत 100 अनिवार्य प्रश्न आहेत. उमेदवारांनी प्रश्नांची उत्तरे लिहिण्यास सुरुवात करण्यापूर्वी या प्रश्नपुस्तिकेत सर्व प्रश्न आहेत किंवा नाहीत याची खात्री करून घ्यावी. तसेच अन्य काही दोष आढळल्यास ही प्रश्नपुस्तिका समवेक्षकांकडून लगेच बदलून घ्यावी.

(2) आपला परीक्षा-क्रमांक ह्या चौकोनांत **न विसरता बॉलपेनने** लिहावा.

परीक्षा-क्रमांक [ ][ ][ ][ ][ ][ ][ ][ ]
केंद्राची संकेताक्षरे ↑ — ↑ शेवटचा अंक

(3) वर छापलेला प्रश्नपुस्तिका क्रमांक तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर विशिष्ट जागी उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे **न विसरता नमूद करावा.**

(4) (अ) या प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाला 4 पर्यायी उत्तरे सुचविली असून त्यांना 1, 2, 3 आणि 4 असे क्रमांक दिलेले आहेत. त्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तराचा क्रमांक उत्तरपत्रिकेवरील सूचनेप्रमाणे तुमच्या उत्तरपत्रिकेवर नमूद करावा. अशा प्रकारे उत्तरपत्रिकेवर उत्तरक्रमांक नमूद करताना तो संबंधित प्रश्नक्रमांकासमोर छायांकित करून दर्शविला जाईल याची काळजी घ्यावी. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

(ब) **आयोगाने ज्या विषयासाठी मराठी बरोबर इंग्रजी माध्यम विहित केलेले आहे. त्या विषयाचा प्रत्येक प्रश्न मराठी बरोबर इंग्रजी भाषेत देखील छापण्यात आला आहे. त्यामधील इंग्रजीतील किंवा मराठीतील प्रश्नामध्ये मुद्रणदोषांमुळे अथवा अन्य कारणांमुळे विसंगती निर्माण झाल्याची शंका आल्यास, उमेदवाराने संबंधित प्रश्न पर्यायी भाषेतील प्रश्नाशी ताडून पहावा.**

(5) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. यास्तव सर्व प्रश्नांची उत्तरे द्यावीत. घाईमुळे चुका होणार नाहीत याची दक्षता घेऊनच शक्य तितक्या वेगाने प्रश्न सोडवावेत. क्रमाने प्रश्न सोडविणे श्रेयस्कर आहे पण **एखादा प्रश्न कठीण वाटल्यास त्यावर वेळ न घालविता पुढील प्रश्नांकडे वळावे.** अशा प्रकारे शेवटच्या प्रश्नापर्यंत पोहोचल्यानंतर वेळ शिल्लक राहिल्यास कठीण म्हणून वगळलेल्या प्रश्नांकडे परतणे सोईस्कर ठरेल.

(6) उत्तरपत्रिकेत एकदा नमूद केलेले उत्तर खोडता येणार नाही. नमूद केलेले उत्तर खोडून नव्याने उत्तर दिल्यास ते तपासले जाणार नाही.

(7) **प्रस्तुत परीक्षेच्या उत्तरपत्रिकांचे मूल्यांकन करताना उमेदवाराच्या उत्तरपत्रिकेतील योग्य उत्तरांनाच गुण दिले जातील. तसेच "उमेदवाराने वस्तुनिष्ठ बहुपर्यायी स्वरूपाच्या प्रश्नांची दिलेल्या चार उत्तरांपैकी सर्वात योग्य उत्तरेच उत्तरपत्रिकेत नमूद करावीत. अन्यथा त्यांच्या उत्तरपत्रिकेत सोडविलेल्या प्रत्येक चार चुकीच्या उत्तरांसाठी एका प्रश्नाचे गुण वजा करण्यात येतील".**

ताकीद

ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपेपर्यंत ही प्रश्नपुस्तिका आयोगाची मालमत्ता असून ती परीक्षाकक्षात उमेदवाराला परीक्षेसाठी वापरण्यास देण्यात येत आहे. ही वेळ संपेपर्यंत सदर प्रश्नपुस्तिकेची प्रत/प्रती, किंवा सदर प्रश्नपुस्तिकेतील काही आशय कोणत्याही स्वरूपात प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्षपणे कोणत्याही व्यक्तीस पुरविणे, तसेच प्रसिद्ध करणे हा गुन्हा असून अशी कृती करणाऱ्या व्यक्तीवर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचा अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार तसेच प्रचलित कायद्याच्या तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

तसेच ह्या प्रश्नपत्रिकेसाठी विहित केलेली वेळ संपण्याआधी ही प्रश्नपुस्तिका अनधिकृतपणे बाळगणे हा सुद्धा गुन्हा असून तसे करणारी व्यक्ती आयोगाच्या कर्मचारीवृंदापैकी, तसेच परीक्षेच्या पर्यवेक्षकीयवृंदापैकी असली तरीही अशा व्यक्तीविरुद्ध उक्त अधिनियमानुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती शिक्षेस पात्र होईल.

पुढील सूचना प्रश्नपुस्तिकेच्या अंतिम पृष्ठावर पहा

पर्यवेक्षकांच्या सूचनेविना हे सील उघडू नये

SEAL

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

1. दिलेल्या शब्दाचा समानार्थी शब्द ओळखा.
   'गरुड'
   (1) अद्री (2) वैनतेय (3) विहंग (4) अंडज

2. ख्, घ्, छ्, ठ्, ढ ह्या व्यंजनांना कोणते व्यंजन म्हणतात ?
   (1) अल्पप्राण (2) महाप्राण (3) अल्पप्राण व महाप्राण (4) वरीलपैकी एकही नाही

3. पुढीलपैकी कोणता शब्द 'वेदांग' या शब्दाचा समानार्थी नाही ?
   (1) शिक्षा (2) कल्प (3) वेदमूर्ति (4) वरीलपैकी कोणताही नाही

4. भावे प्रयोगातील क्रियापदाचे रूप नेहमी कसे असते ? योग्य पर्याय निवडा.
   (1) कर्त्याच्या लिंग-वचन-पुरुष भेदानुसार बदलते.
   (2) कर्माच्या लिंग-वचन-पुरुष भेदानुसार बदलते.
   (3) लिंग-वचन-पुरुष भेदानुसार बदलत नाही तर नेहमी प्रथमा विभक्तीत असते.
   (4) नेहमी तृतीयपुरुषी नपुंसकलिंगी एकवचनी असते.

5. 'विनय' या शब्दापासून तयार झालेले 'विशेषण' ओळखा.
   (1) विनया (2) विनयशील (3) विनम्रता (4) विनता

6. उच्चारस्थानानुसार 'दंत्य' वर्णांचा वर्ग पुढीलपैकी कोणता आहे ?
   (1) 'क' वर्गातील वर्ण (2) 'च' वर्गातील वर्ण (3) 'त' वर्गातील वर्ण (4) 'प' वर्गातील वर्ण

7. पुढीलपैकी उपसर्गघटित शब्द कोणता ?
   (1) उत्कर्ष (2) पथिक (3) इनामदार (4) त्यागी

8. पण, परंतु, परी हे कोणत्या प्रकारची उभयान्वयी अव्यये आहेत ?
   (1) समुच्चयबोधक (2) विकल्पबोधक
   (3) परिणाम बोधक (4) न्यूनत्वबोधक

9. दिलेल्या शब्दाचा विरुद्धार्थी शब्द निवडा.
   'कृपण'
   (1) सगुण (2) सुंदर (3) कुरूप (4) उदार

10. 'कोमल' या 'तत्सम' शब्दापासून तयार झालेला 'तद्भव' शब्द पुढीलपैकी कोणता आहे ?
    (1) कोवळा (2) करडा (3) कुशल (4) मुलायम

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

11. 'अडाणी लोकांत अर्धवट शहाण्यालाही मोठेपण लाभते' हा अर्थ सूचित करणारी पुढीलपैकी योग्य 'म्हण' ओळखा.
(1) वासरात लंगडी गाय शहाणी (2) अति शहाणा त्याचा बैल रिकामा
(3) साडेतीन शहाणे (4) गर्जेल तो पडेल काय ?

---

12. 'सज्जन' या शब्दातील संधीप्रकार ओळखा.
(1) स्वरसंधी (2) विसर्गसंधी (3) जोडसंधी (4) व्यंजनसंधी

---

13. 'दिगंतर' या संधीचा कोणता विग्रह बरोबर आहे ?
(1) दिगं + तर (2) दिक् + अंतर (3) दि + गंतर (4) दिग् + अंतर

---

14. 'स्वातंत्र्यरक्षणासाठी आपण सज्ज राहिले पाहिजे' यातील विध्यर्थी क्रियापदांतून सूचित होणारा योग्य अर्थ पुढीलपैकी कोणता आहे ?
(1) इच्छा (2) हक्क (3) कर्तव्य (4) योग्यता

---

15. त्याच्या घरावर कौले आहेत.
(a) हे क्रियाविशेषण आहे. (b) हे शब्दयोगी अव्यय आहे.
(c) हे शब्दयोगी व क्रियाविशेषण आहे. (d) हे शब्दयोगी व क्रियाविशेषणही नाही

पर्यायी उत्तरे :
(1) (b) बरोबर बाकी चूक (2) (a) आणि (b) बरोबर बाकी चूक
(3) (c) बरोबर बाकी चूक (4) (d) बरोबर बाकी चूक

---

16. मी चेंडू खेळतो. या वाक्याचा काळ ओळखा.
(1) चालू वर्तमानकाळ (2) साधा वर्तमानकाळ
(3) चालू व पूर्णवर्तमानकाळ (4) पूर्ण वर्तमानकाळ

---

17. पुढीलपैकी चुकीचा शब्दगट कोणता ?
(a) उपसर्गघटित शब्द - आ, वि, सं, प्र
(b) प्रत्ययघटित शब्द - क, ता, नी, य
(c) अभ्यस्त शब्द - न, परि, उप

पर्यायी उत्तरे :
(1) (a) व (b) (2) (b) व (c) (3) फक्त (a) (4) फक्त (c)

---

18. 'जेथे जातो तेथे तू माझा सांगाती' हे कोणत्या प्रकारचे क्रियाविशेषणवाक्य आहे ?
(1) कालदर्शक (2) विरोधदर्शक (3) स्थलदर्शक (4) रीतीदर्शक

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

19. 'तू' या सर्वनामाचे प्रथमा विभक्तीचे 'अनेकवचनी रूप' कोणते ?

(1) तुमचा (2) तुम्हांला (3) तुम्ही (4) तुम्हांस

20. पुढीलपैकी आवृत्तिवाचक विशेषण कोणते ?

(1) द्वितीया (2) दुप्पट (3) कोठला (4) सगळा

दिलेला उतारा वाचून त्यावर आधारित 21 ते 25 या प्रश्नांची उत्तरे द्या.

मराठीतून विज्ञानलेखन करताना प्रथम कोणासाठी आणि कशासाठी विज्ञानलेखन करावयाचे हे ठरवावे लागते. कोणासाठी म्हणजे वाचकवर्ग कोणता ? ही निश्चिती करणे आवश्यक असते. शोधनिबंध, संशोधन पत्रिकेसाठी लेखन, वयाने मोठ्या आणि सुजाण वाचकांसाठी लेखन, किशोरवयीन वाचकांसाठी लेखन, कुमार वाचक आणि अखेरीस बाल वाचकांसाठी लेखन असे लेखनाचे प्रकार पडतात. कशासाठी लेखन या सदरात मासिके, साप्ताहिके, दैनिकांच्या पुरवण्या, केवळ विज्ञान विषयास वाहिलेली नियतकालिके, दैनिकांसाठी तात्कालिक लेख असे फरक असतात. यातही विज्ञान विषयास वाहिलेल्या नियतकालिकांचे वैद्यकीय विषयास वाहिलेली, शेतीविषयक खास नियतकालिके, केवळ तंत्रज्ञानविषयक नियतकालिके आणि सर्वसमावेशक नियतकालिके असे प्रकार असतात. याशिवाय नभोवाणीसाठी लेखन. (भारतात नभोवाणी ही शासकीय असून तिचे व्यापारी नाव (ट्रेडमार्क) आकाशवाणी किंवा ऑल इंडिया रेडिओ असे आहे. यामुळे आपण जेव्हा आकाशवाणी म्हणतो तेव्हा भारतीय शासनाची अधिकृत नभोवाणी असा त्याचा अर्थ असतो.) नभोवाणीसाठी लागणारे लेखन हे इतर सर्व माध्यमांपेक्षा थोडे वेगळे असते. दूरचित्रवाणी आणि माहितीपटांना दृश्यांची जोड असते. त्यामुळे तो एक स्वतंत्र विषय आहे.

आज हिंदी सोडून इतर भारतीय भाषांमध्ये वैज्ञानिक विषयावरचे शोधनिबंध किंवा शोधपत्रिका बहुश: प्रसिद्ध होत नसाव्यात, मराठीतही असे काही घडल्याचे ऐकवात नाही. हिंदीमध्ये काही प्रमाणात शोधनिबंध किंवा शोधपत्रिका प्रसिद्ध होतात याचे कारण भारतातल्या बहुतेक शासकीय संस्था या शासकीय अथवा निमशासकीय आहेत; आणि विद्यापीठ पातळीवरील बरेच संशोधन हे शासकीय अनुदानावर अवलंबून केले जात असते. काही वेळा या अनुदानातच हे संशोधन इंग्रजीबरोबर हिंदीतही प्रसिद्ध व्हायला हवे अशी अट असते. त्यामुळे अशा परिसंवादातून किंवा अहवालातून हिंदीमधून मांडलेले संशोधन पाहावयास मिळते.

अशा तऱ्हेच्या केवळ संशोधन छापणाऱ्या नियतकालिकांमधून वेगवेगळ्या पद्धतीने संशोधन मांडण्यात येत असते. केवळ वाचकांच्या माहितीसाठी सर्वसाधारणपणे ते कसे असते ते इथे नमूद करीत आहे. प्रत्येक शास्त्र शाखेनुरूप यात थोडेफार बदल होत असतात.

21. वैज्ञानिक विषयावरील लेखन प्राय: या भाषेतून प्रकाशित करण्यात येते.

(a) कन्नड भाषेतून (b) अनेक वेळा इंग्रजी बरोबर हिंदी भाषेतून

(c) मराठी भाषेतून (d) कोणत्याही भाषेतून नाही

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) आणी (c) बरोबर (2) (a) आणी (b) बरोबर

(3) फक्त (b) बरोबर (4) सर्व बरोबर

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

22. मराठी भाषेतून विज्ञान लेखन करताना ते नेमके कोणासाठी असावे ?

(1) फक्त लहान मुलांसाठी (2) फक्त शेतकरी लोकांसाठी

(3) सर्व प्रकारच्या पत्रिका आणि सर्व वयातील प्रत्येकासाठी (4) कुणासाठीही नाही

---

23. 'नभोवाणी' या शब्दाला पर्यायी इंग्रजी भाषेतील कोणता शब्द वापरला आहे ?

(1) आकाशवाणी (2) ऑल इंडिया रेडियो

(3) रिसर्च पेपर (4) गव्हर्नमेंट इन्स्टीट्यूट

---

24. उताऱ्यास योग्य शीर्षक द्या -

(a) हिंदी भाषा लेखन (b) मराठी गद्य लेखन

(c) विज्ञान विषयक लेखन (d) अमेरिकन लेखन

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (d) बरोबर (2) (a) आणि (b) बरोबर

(3) फक्त (c) बरोबर (4) कोणतेही नाही

---

25. टी.व्ही. (TV) या शब्दाला पर्यायवाची शब्द कोणता ?

(1) दूरचित्रवाणी (2) आकाशवाणी (3) नभोवाणी (4) ईश्वरवाणी

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

26. ________ means a number of lines of writing for example a poem or a word puzzle, in which particular letters from each line form a word or phrase.
(1) Acrostic (2) Acrylic (3) Acronym (4) Acrobat

---

27. Choose the best meaning of the word in capitals.
This rain AUGURS well for this year's harvest.
(a) Be a sign of something in future
(b) Be a sign of truth
(c) Be a sign of good/bad things in the future
Answer options :
(1) (a) and (b) only (2) (a) and (c) only (3) (b) and (c) only (4) (a), (b) and (c)

---

28. Choose the **correct** alternative :
(1) Man is social being (2) A man is a social being
(3) The man is a social being (4) Man is a social being

---

29. In nominal wh-clauses, passives and infinitive clauses, the preposition must occur ________.
(1) at the end (2) in the middle
(3) before complement (4) at the beginning

---

30. 'She works in Mumbai'
In above sentence, the underlined word denotes ________.
(1) present state (2) present habit
(3) temporary present (4) temporary habit

---

31. (a) All the freedom - fighters were badly treated by the British Government.
(b) We blindly neglect the passing of time in our life.
(c) Madhu often wakes up early in the morning.
(d) Virat plays extremely well.
The underlined words in the above sentences are ________.
Answer options :
(1) pronouns (2) adjectives (3) adverbs (4) verbs

---

32. Baburao Painter has painted this picture. The **correct** passive sentence of this statement is ________.
(1) This picture is painted by Baburao Painter.
(2) This picture was painted by Baburao Painter.
(3) This picture has been painted by Baburao Painter.
(4) This picture had been painted by Baburao Painter.

---

33. Select the appropriate phrases to fill in the blanks in the following sentence :

After the food supplies were ________ the hiding terrorists ________.

(1) given out, gave in (2) gave up, gave in

(3) giving up, give in (4) None of the above

34. In the sentence 'Lions are dangerous animals'. Which of the following is the **correct** reference to the underlined word ?

(1) Specific (2) Generic (3) General (4) Contextual

35. The casting vote of the chairman clinched the issue.

Meaning of underlined idiom is :

(1) To make the things difficult (2) To decide the matter finally

(3) To complicate the matter (4) To make the matter controversial

36. The phrase 'Heaven help us' indicates ________.

(1) indicative mood (2) imperative mood

(3) subjunctive mood (4) religious mood

37. 'Adjectives can sometimes be post positive' which of the following is the **correct** example of this rule ?

(1) Timid and cowardly fighters do not fight well

(2) The earliest girls to teach were in my class

(3) They have a much bigger car than yours

(4) He wants to work on something larger

38. Which of the sentences are **correct** ?

(a) If a bear embraced you, you are crushed to death.

(b) If he asked me, I should marry him.

(c) We shall be excited if we let our imaginations run away with what might have happened ?

Answer options :

(1) (a) and (b) only (2) (b) and (c) only

(3) (a) and (c) only (4) (a), (b) and (c)

39. (a) Not all women are good at cooking.

(b) Blaming others for our own mistakes is a bad habit.

(c) We can't help laughing when the jester is at his best.

(d) Stopping by woods on a darkened evening is dangerous.

The underlined words are :

(1) adverbs (2) present participles

(3) gerunds (4) subjects

---

40. Point out the **correct** sentence :

(1) Scarcely had she completed her course, when she got the job.

(2) Had she scarcely completed her course, than she got the job.

(3) She had scarcely completed her course, than she got the job.

(4) Scarcely she had completed her course, when she got the job.

---

41. Choose the **correct** expression.

(a) Fish in hot waters

(b) Fish in clear waters

(c) Like a fish out of water

Answer options :

(1) (a) only (2) (b) and (c) only (3) (c) only (4) (a) and (b) only

---

42. (a) Greedy people are always fat.

(b) Most of the cosmetics are costly.

(c) Active persons seldom fall ill.

(d) Tourist centres are crowdy.

The underlined words in the above sentences have ________.

(1) prefixes (2) suffixes (3) nouns (4) adverbs

---

43. (a) The voice said. "I am a Yaksha".

(b) He says, 'Laws die, books never'.

(c) Shakespeare says : Do wrong to none.

Identify the sentence/s punctuated correctly.

(1) Only (a) and (b) (2) Only (b) and (c)

(3) Only (a) and (c) (4) Only (b)

---

44. Select the **correct** meaning of the underlined modal verb in the following sentence :

I am tired, now you can drive car.

(1) possibility (2) ability (3) permission (4) obligation

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

45. Which group of the following is the **correct** example of words with suffix ?
(1) foreigner, servant, criminal (2) neighbour, server, student
(3) bridegroom, duchess, waitress (4) male student, handsome, feminine

46. Point out the **incorrect** sentence.
(a) Neither India nor Pakistan is guilty of enmity that operates at the unconscious level of mind.
(b) Ninety kilometres is a long distance for a bicycle-ride.
(c) Your daughter and mine are quarrelling at the garden.
(d) Gandhi was one of the best leaders who have ever lived honestly.

Answer options :
(1) (a) and (b) (2) (c) and (d) (3) None of these (4) All of these

47. Point out the sentence in which a phrase is wrongly used :
(a) The lion's share of income goes to the capitalists.
(b) The first and foremost thing in our life is to educate our children properly.
(c) A lazy person build castles in the air but seldom succeeds in life.
(d) Corrupt political leaders shed crocodile tears on the death of a good citizen.

Answer options :
(1) (a) and (b) (2) (c) and (d) (3) All of these (4) None of these

48. (a) Unless she works harder, she will fail.
(b) Make hay while the sun shines.
(c) Listen to everybody but speak to a few.
(d) My heart leaps up when I see a rainbow in the sky.

The underline words are ______.
(1) nouns (2) prepositions (3) adverbs (4) conjunctions

49. In the word 'counter attack', the underlined part is the example of ______.
(1) reservative prefix (2) prefix of attitude
(3) pejorative prefix (4) prefix of degree

50. "Do' is a lexical verb and as ______ has the full range of forms, including the present participal 'doing' and the past participal 'done'.' Fill in the blank with correct word from the following.
(1) Pro-verb (2) Main-verb (3) Gerund (4) Modal

51. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) भारतीय राज्यघटनेचे अनुच्छेद – 35 A हे जम्मू आणि काश्मिरच्या विधिमंडळास 'कायम रहिवासी' ठरविण्याचा अधिकार प्रदान करते.

(b) अनुच्छेद – 35 A हे राज्यघटनेत राष्ट्रपतीच्या आदेशान्वये 1951 मध्ये समाविष्ट करण्यात आले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (a) बरोबर आहे. (2) विधान (b) बरोबर आहे.

(3) दोन्हीही विधाने बरोबर आहेत. (4) दोन्हीही विधाने चुकीची आहेत.

Consider the following statements :

(a) Article 35 A of the Indian Constitution is an article that empowers the Jammu and Kashmir state's legislature to define 'permanent residents' of the state.

(b) Article 35 A was added to the Constitution through a Presidential order in 1951.

Answer options :

(1) Statement (a) is correct. (2) Statement (b) is correct.

(3) Both the statements are correct. (4) Both the statements are false.

---

52. नुकतीच, संघ लोकसेवा आयोगाच्या अध्यक्षपदी कोणाची नियुक्ती करण्यात आली आहे ?

(1) अरविंद सक्सेना (2) सुनील अरोरा

(3) भारत भूषण व्यास (4) ए.एम्. नाईक

Recently, who has been appointed as the Chairman of Union Public Service Commission ?

(1) Arvind Saxena (2) Sunil Arora

(3) Bharat Bhushan Vyas (4) A.M. Naik

---

53. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) आपत्ती व्यवस्थापन अधिनियम हा संसदेद्वारा 2005 मध्ये मंजूर झाला.

(b) राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाचे (NDMA) अध्यक्ष म्हणून केन्द्रीय गृहमंत्री कार्य करतात.

(c) राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणामध्ये उपाध्यक्षासह जास्तीत जास्त नऊ सदस्य असू शकतात.

(d) राष्ट्रीय आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाच्या सदस्यांचा कार्यकाळ पाच वर्षांचा असतो.

वरीलपैकी कोणती विधाने **बरोबर** आहेत ?

(1) (a), (b) आणि (c) (2) (a), (c) आणि (d) (3) (b), (c) आणि (d) (4) वरील सर्व

Consider the following statements :

(a) The Disaster Management Act was passed by the Parliament in 2005.

(b) The Union Home Minister Acts as a Chairperson of the National Disaster Management Authority (NDMA).

(c) The NDMA may have not more than nine members including Vice-Chairman.

(d) The tenure of the members of NDMA shall be five years.

Which of the statements given above are **correct** ?

(1) (a), (b) and (c) (2) (a), (c) and (d) (3) (b), (c) and (d) (4) All above

---

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

54. 'पिरिअड. एंड ऑफ सेंटेन्स' बाबतच्या विधानांचा विचार करा :

(a) हा लघुमाहितीपट आहे.

(b) 91 व्या ऑस्कर चित्रपट उत्सवात सर्वोत्कृष्ट लघुमाहितीपट म्हणून पारितोषिकाने सन्मानित.

(c) गुनित मोंगा ही भारतीय महिला दिग्दर्शिका आहेत.

वरीलपैकी कोणती विधान/विधाने **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त

(3) (b) आणि (c) फक्त (4) सर्व बरोबर आहेत

Consider the statements about 'Period. End of Sentence'.

(a) It is a Documentary Short Subject.

(b) The film has been honoured with 'Oscar Award' as a best Documentary Short Film at 91st Film Festival.

(c) Director is Gunit Monga, an Indian woman.

Which of the statements given above is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (a) and (b) only

(3) (b) and (c) only (4) All are correct

---

55. 'जलयुक्त शिवार अभियाना' बाबत खालीलपैकी कोणते विधान **बरोबर नाही** ?

(1) स्वातंत्र्यानंतर लोकसहभागातून साकारलेली ही सर्वात मोठी चळवळ आहे.

(2) पाच वर्षात 25,000 गावांना दुष्काळमुक्त करण्याचा या योजनेचा संकल्प आहे.

(3) या योजनेसाठी गावाची निवड ही जिल्हा पातळीवरील समितीमार्फत केली जाते.

(4) गावाच्या कृति आराखड्याला ग्रामसभेची मान्यता आवश्यक आहे.

Which one of the following statements about 'Jalyukta Shivar Abhiyan' is **not correct** ?

(1) It is a largest movement formulated through the participation of the people after independence.

(2) The target of the scheme is to make 25,000 villages free from drought condition within a five years.

(3) The selection of the village for this scheme is done by a committee at district level.

(4) The approval of Gram Sabha is essential to the action plan of the village.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

56. संयुक्त राष्ट्रांनी 2019 वर्ष 'स्थानिक भाषा वर्ष' म्हणून जाहिर केले आहे. उद्देश आहे :

(a) जगातील स्थानिक भाषांचे रक्षण करणे.

(b) ऱ्हास होत असलेल्या स्थानिक भाषांबाबत जागृती निर्माण करणे.

(c) ऱ्हास होत असलेल्या स्थानिक भाषांचे पुनरुज्जीवन

(d) जागतिक सांस्कृतिक वैविध्यात स्थानिक भाषांच्या योगदानाची माहिती होणे.

वरील उद्देश्यांपैकी कोणता उद्देश/उद्दिष्ट्ये **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) (a) फक्त (2) (b) आणि (c) फक्त

(3) (a), (b) आणि (c) फक्त (4) सर्व बरोबर आहेत

United Nations has declared the year 2019 as 'Indigenous Languages Year'. The purpose is :

(a) To protect the Indigenous Languages in the world.

(b) To create consciousness about decaying Indigenous Languages.

(c) Resurrection of declining these languages.

(d) To realise the contribution of these languages to the world cultural diversity.

Which of the above purpose/purposes is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (b) and (c) only

(3) (a), (b) and (c) only (4) All are correct

---

57. महाराष्ट्रात 'पोलीस पाटील' पदासाठी अर्ज करण्यास कोणती अर्हता असणे आवश्यक आहे ?

(1) इयत्ता 7 वी पास आणि वयोमर्यादा 25 ते 45 वर्षे

(2) इयत्ता 10 वी पास आणि वयोमर्यादा 20 ते 40 वर्षे

(3) इयत्ता 4 थी पास आणि वयोमर्यादा 21 ते 40 वर्षे

(4) इयत्ता 10 वी पास आणि वयोमर्यादा 25 ते 45 वर्षे

What are the eligibility required to apply for the post of 'Police Patil' in Maharashtra ?

(1) Std. 7th pass and age limit 25 to 45 years

(2) Std. 10th pass and age limit 20 to 40 years

(3) Std. 4th pass and age limit 21 to 40 years

(4) Std. 10th pass and age limit 25 to 45 years

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

58. मल्लखांब शिक्षक उदय देशपांडे यांना राज्य शासनाच्या 'जीवन गौरव पुरस्कारा' ने सन्मानित केले कारण :

(a) मुंबईच्या श्री समर्थ व्यायाम शाळेत ते काही दशकांपासून या खेळाचे मार्गदर्शन करीत आहेत.

(b) या पारंपारिक खेळात त्यांनी अनेक खेळाडू तयार केले.

(c) 20 देशात हा खेळ लोकप्रिय केला.

(d) परदेशात 20 प्रशिक्षण शिबीरे आयोजित केलेली आहेत.

वरीलपैकी कोणती कारणे **बरोबर** आहे/आहेत ?

(1) (a) फक्त (2) (a) आणि (b) फक्त

(3) (a), (b) आणि (c) फक्त (4) सर्व बरोबर आहेत

Mallakhamb teacher Uday Deshpande was honoured with 'Jeevan Gourav Award' of State Govt. because :

(a) He has been guiding the sport in Samartha gymnasium of Mumbai from some decades.

(b) Prepared many sportsman in this tradional sport.

(c) Made the sport popular in 20 countries.

(d) Planned 20 training camps in foreign countries.

Which of the reasons is/are **correct** ?

(1) (a) only (2) (a) and (b) only

(3) (a), (b) and (c) only (4) All are correct

---

59. चीनमध्ये नुकत्याच झालेल्या 16 व्या 'रिक' परिषदेमध्ये भारताच्या दृष्टिकोणातून मोठे यश कोणते ?

(1) रशिया, भारत व चीन या सभासद राष्ट्रांचा सहभाग.

(2) या राष्ट्रांच्या परराष्ट्र मंत्र्यांनी त्यांच्या सरकारांचे प्रतिनिधित्व केले.

(3) भारताने दहशतवाद्यांच्या तळावर केलेल्या विमान हल्ल्यांचे प्रतिबंधात्मक पाऊल म्हणून समर्थन केले.

(4) भारताने आंतरराष्ट्रीय दहशतवादाविरोधी आपली भूमिका आक्रमकपणे मांडली म्हणून तिनही राष्ट्रांनी एकत्रितपणे दहशतवादाचा निषेध केला.

What was the major success from the India's point of view in 16th 'RIC' conference held in China recently ?

(1) The member nations - Russia, India and China participated.

(2) Foreign Ministers of these nations represented their governments.

(3) India defended strongly air attack on terrorist bases as a preventive step.

(4) India defended her stand aggressively hence RIC nations jointly protested terrorism.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

60. बल्गेरिया मध्ये पार पडलेल्या 'डान कोलोव-निकोला पेट्रव' कुस्ती स्पर्धेतील विजयी भारतीय महिला कुस्तीगीर, त्यांचे वजन गट व जिंकलेली पारितोषिके यांची जुळणी करा.

(a)	साक्षी मलिक	(i)	59 किलोगट, सुवर्ण
(b)	पूजा ढांडा	(ii)	53 किलोगट, रौप्य
(c)	विनेश फोगाट	(iii)	59 किलोगट, रौप्य
(d)	सरिता मोर	(iv)	65 किलोगट, रौप्य

पर्यायी उत्तरे :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

Match the winner Indian women wrestlers with their weighing groups and prizes won in 'Dan Kolov-Nikola Petrav' competition, in Bulgaria.

(a)	Sakshi Mallik	(i)	(59 kg) Gold
(b)	Pooja Dhanda	(ii)	(53 kg) Silver
(c)	Vinesh Fogat	(iii)	(59 kg) Silver
(d)	Sarita Mor	(iv)	(65 kg) Silver

Answer options :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(1)	(iv)	(i)	(ii)	(iii)
(2)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(3)	(iii)	(iv)	(i)	(ii)
(4)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)

---

61. भारताच्या संबंधात 'ऑर्गनायझेशन ऑफ इस्लामिक को-ऑपरेशन' (ओआयसी) च्या शेहेचाळीसाव्या अधिवेशनाबाबत खालीलपैकी कोणते विधान **असत्य** आहे ?

(1) सत्तावन्न मुस्लिस राष्ट्रे (ओआयसी) चे सभासद आहेत.

(2) अधिवेशन अबुधाबी येथे 1 आणि 2 मार्च, 2019 ला संपन्न झाले.

(3) भारताला अतिथीच्या नात्याने निमंत्रित करण्यात आले होते.

(4) जगात इंडोनेशियाच्या खालोखाल दुसऱ्या क्रमांकाची मुस्लिम लोकसंख्या असल्याने भारताला निमंत्रित करण्यात आले होते.

Regarding India, which of the following statements is **not** correct about forty sixth conference of 'Organization of Islamic Co-operation' [OIC] ?

(1) Fifty seven Islamic Countries are members of [OIC].

(2) The conference was accomplished in Abu Dhabi on 1st and 2nd March, 2019.

(3) India was invited in the capacity of Guest.

(4) India was invited because it consists of second largest Islamic population next to Indonesia, in the world.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

62. सवर्णामधील आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटकांना असलेल्या दहा टक्के आरक्षणाबाबत खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) सदरचे आरक्षण हे 103 व्या घटनादुरुस्ती अधिनियम 2019 द्वारे दिले गेले.

(b) सदरचे घटनादुरुस्ती विधेयक हे संसदेद्वारा 9 जानेवारी 2019 रोजी साध्या बहुमताने मंजूर केले गेले.

(c) सदरहू घटना दुरुस्ती अधिनियमाने राज्यघटनेच्या अनुच्छेद 14 आणि 17 मध्ये बदल करण्यात आला.

वरीलपैकी कोणते विधान/ने **बरोबर** आहे/त ?

(1) (a) आणि (b) (2) (a), (b) आणि (c) (3) फक्त (a) (4) (b) आणि (c)

Consider the following statements with regard to ten percent reservation for economically weak in general category :

(a) It was given by the 103rd Constitutional Amendment Act of 2019

(b) The Constitutional Amendment bill was passed by the Parliament on January 9, 2019 by a simple majority.

(c) The Constitutional Amendment Act amends article 14 and 17 of the constitution.

Which of the above statements is/are **correct** ?

(1) (a) and (b) (2) (a), (b) and (c) (3) Only (a) (4) (b) and (c)

63. सुप्रसिद्ध इंग्रजी लेखक अमिताव घोष यांच्या बाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(1) त्यांना 2018 च्या 54 व्या ज्ञानपीठ पारितोषिकाद्वारे सन्मानित करण्यात आले आहे.

(2) ते ज्ञानपीठ पारितोषिकाद्वारे सन्मानित होणारे पहिले इंग्रजी लेखक ठरले आहे.

(3) ते पद्मश्री आणि साहित्य अकादमी पुरस्काराचे देखील प्राप्तकर्ते आहेत.

(4) वरीलपैकी एकही नाही

Which one of the following statements about noted English writer Amitav Ghosh is **incorrect** ?

(1) He was honoured with the 54th Jnyanpith Award for the year 2018.

(2) He has become the first English writer to be honoured with Jnyanpith Award.

(3) He is also a recipient of the Padmashri and Sahitya Akademi Award.

(4) None of the above

64. खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(1) महाराष्ट्र शासनाने नुकतीच अटल सोलर कृषी पंप योजना लागू केली आहे.

(2) अटल सोलर कृषी पंप योजनेनुसार पाच एकरापेक्षा कमी जमीन असणाऱ्या शेतकऱ्यांना 3 अश्वशक्ती सोलर पंपासाठी किंमतीच्या पाच टक्के रक्कम द्यावी लागणार आहे.

(3) अटल सोलर कृषी पंप योजनेनुसार पाच एकरापेक्षा जास्त जमीन असणाऱ्या शेतकऱ्यांना 5 अश्वशक्ती सोलर पंप ₹ 10,000 मिळणार आहे.

(4) वरीलपैकी एकही नाही

Which one of the following statements is **incorrect** ?

(1) The Government of Maharashtra introduced recently the Atal Solar Krishi Pump Yojana.

(2) Under the scheme of Atal Solar Krishi Pump Yojana, farmers with less than five acres will have to pay 5 percent of the cost of a 3 HP Solar Pump.

(3) Under the scheme of Atal Solar Krishi Pump Yojana, farmers with more than five acres will get a 5 HP Solar pump for ₹ 10,000.

(4) None of the above

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

65. खालीलपैकी कोणती जोडी योग्य रित्या जुळत **नाही** ?

(1) 7 एप्रिल – जागतिक आरोग्य दिवस (2) 12 एप्रिल – जागतिक सुरक्षित मातृत्व दिवस

(3) 18 एप्रिल – जागतिक वारसा दिवस (4) 22 एप्रिल – वसुंधरा दिवस

Which one of the following pairs is NOT correctly matched ?

(1) 7 April - World Health Day (2) 12 April - World Safe Motherhood Day

(3) 18 April - World Heritage Day (4) 22 April - Earth Day

---

66. खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(1) द जॉईन्ट पोलर सॅटलाईट सिस्टिम – 1 [JPSS - 1] उपग्रहाचे प्रक्षेपण नासाद्वारे केले गेले.

(2) जेपीएसएस – 1 हा नासा आणि इस्रो यांच्यामधील संयुक्त उपक्रम आहे.

(3) जेपीएसएस – 1 हा हवामान अंदाज व्यक्त करणारा उपग्रह आहे.

(4) वरीलपैकी एकही नाही

Which one of the following statements is **incorrect** ?

(1) The Joint Polar Satellite System - 1 [JPSS - 1] satellite was launched by NASA.

(2) JPSS - 1 is a joint venture between NASA and ISRO.

(3) JPSS - 1 is a weather forecasting satellite.

(4) None of the above

---

67. 'नमस्ते शालोम' हे नियतकालिक ________ या दोन देशांच्या संबंधांना वाहिलेले आहे.

(1) भारत – संयुक्त अरब अमिराती (2) भारत – इस्त्राईल

(3) भारत – सौदी अरेबीया (4) भारत – यू.के.

The magazine 'Namaste Shalom' is devoted to ________ relations.

(1) India - United Arab Emirates (2) India - Israel

(3) India - Saudi Arabia (4) India - U.K.

---

68. 'ब्राम्होस' क्षेपणास्त्राबाबत खालीलपैकी कोणते विधान **चुकीचे** आहे ?

(1) ते एक मध्यम पल्ल्याचे रामजेट सुपरसॉनिक क्रुझ क्षेपणास्त्र आहे.

(2) ते पाणबुडी, जहाज, विमान आणि जमिनीवरुन डागता येवू शकते.

(3) ते एक भारत आणि इस्त्राएल यांच्या मधील संयुक्त उपक्रम आहे.

(4) ते जगातील सर्वात वेगवान क्रुझ क्षेपणास्त्र आहे.

Which one of the following statements about the 'BRAHMOS missile' is **false** ?

(1) It is a medium-range ramjet supersonic cruise missile.

(2) It can be launched from submarine, ships, aircraft or land.

(3) It is a joint venture between Israel and India.

(4) It is the fastest cruise missile in the world.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

69. नुकताच 'प्लॅन बी' (Plan Bee) हा चर्चेत होता सदरहू .... शी संबंधित आहे.

(1) मधाचे उत्पादन वाढविणे

(2) मधमाशाची स्वदेशी विविधता सुरक्षित ठेवणे

(3) मधमाशी पालनाबाबत शेतकऱ्यांना प्रशिक्षित करणे आणि त्यामुळे त्यांचे उत्पन्न दुप्पट करण्याची योजना साध्य होईल

(4) रेल्वे रूळ ओलांडतांना हत्तींना रेल्वेच्या धडकेपासून वाचविणे

Recently 'Plan Bee' was in news. This is related to :

(1) Increasing the production of Honey.

(2) To preserve the indigenous variety of Honey Bee.

(3) To train the farmers in Bee keeping and thus achieve the plan to double their income.

(4) To prevent the Elephants from being hit by trains while crossing the tracks.

---

70. न्यायमूर्ती रंजन गोगाई यांच्या बाबतीत खालीलपैकी कोणते विधान/ने **अयोग्य** आहे/त ?

(a) त्यांनी भारताचे 46 वे सरन्यायाधीश म्हणून शपथ घेतली.

(b) भारताचे सरन्यायाधीश झालेली उत्तर-पूर्वेकडील ती पहिली व्यक्ति आहे.

(c) त्यांना सर्वप्रथम 2005 साली पंजाब - हरियाणा उच्च न्यायालयात कायम न्यायाधीश म्हणून नियुक्त करण्यात आले होते.

(d) त्यांच्या पित्याने, केशवचंद्र गोगाई यांनी 1982 साली मणिपूर राज्याचे मुख्यमंत्री म्हणून कार्य केलेले आहे.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (b) आणि (c) (2) (d) फक्त (3) (a) आणि (b) (4) (c) आणि (d)

Which one of the following statements regarding Justice Ranjan Gogai is/are **incorrect** ?

(a) He took oath as the 46th Chief Justice of India.

(b) He is the first person from north-east to become the CJI.

(c) He was appointed as a permanent judge of the Punjab and Haryana High Court first time in 2005.

(d) His father Keshab Chandra Gogai served as the Chief Minister of Manipur in 1982.

Answer options :

(1) (b) and (c) (2) (d) only (3) (a) and (b) (4) (c) and (d)

---

71. निवडणूक आयोगाच्या अधिसूचनेनुसार 2019 च्या सार्वत्रिक लोकसभा निवडणुकीत कोणत्या पक्षाची नोंद राष्ट्रीय पक्ष म्हणून घेतली गेली **नाही** ?

(1) कम्युनिष्ट पार्टी ऑफ इंडिया (2) नॅशनॅलिस्ट काँग्रेस पार्टी

(3) समाजवादी पार्टी (4) कम्युनिस्ट पार्टी ऑफ इंडिया (मार्क्सवादी)

Which of the following party is not recognised as national political party by Election Commission of India for the Lok Sabha Election of 2019 ?

(1) Communist Party of India (2) Nationalist Congress Party

(3) Samajwadi Party (4) Communist Party of India (Marxist)

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

72. नोव्हेंबर 2018 मध्ये 'हॅन्ड इन हॅन्ड' हा संयुक्त लष्करी सराव कोणत्या देशांच्या लष्करामध्ये आयोजित केला गेला ?

(1) भारत आणि भूतान (2) भारत आणि म्यानमार

(3) भारत आणि श्रीलंका (4) भारत आणि चीन

Joint military exercise 'Hand in Hand' was conducted in November 2018 between the militaries of which countries ?

(1) India and Bhutan (2) India and Myanmar

(3) India and Sri Lanka (4) India and China

---

73. खालील विधाने विचारात घ्या :

(a) फेब्रुवारी 2019 मध्ये नवी दिल्ली येथे आयोजित करण्यात आलेल्या 'आंतरराष्ट्रीय निशाणेबाजी क्रिडा संघटनेच्या' (International Shooting Sport Federation) वर्ल्ड-कप स्पर्धेत महिलांच्या 10 मी. एअर रायफल प्रकारात अंजली भागवतने भारतासाठी सुवर्ण पदक जिंकले.

(b) फेब्रुवारी 2019 मध्ये नवी दिल्ली येथे आयोजित करण्यात आलेल्या 'आंतरराष्ट्रीय निशाणेबाजी क्रिडा संघटनेच्या' (International Shooting Sport Federation) वर्ल्ड-कप स्पर्धेत पुरुषांच्या 10 मी. एअर पिस्तुल प्रकारात सौरभ चौधरीने भारतासाठी सुवर्ण पदक जिंकले.

पर्यायी उत्तरे :

(1) विधान (a) बरोबर आहे. (2) विधान (b) बरोबर आहे.

(3) दोन्हीही विधाने बरोबर आहेत. (4) दोन्हीही विधाने चुकीची आहेत.

Consider the following statements :

(a) Anjali Bhagwat won the gold medal for India at the ISSF (International Shooting Sport Federation) World Cup in women's 10 m. Air Rifle event which was held in February 2019 in New Delhi.

(b) Saurabh Chaudhary won the gold medal for India in the men's 10 m. Air pistol category at the ISSF World Cup held in February 2019 in New Delhi.

Answer options :

(1) Statement (a) is correct. (2) Statement (b) is correct.

(3) Both the statements are correct. (4) Both the statements are false.

---

74. निर्माते स्व. राजकुमार बडजात्या यांनी खालीलपैकी कोणत्या चित्रपटाची निर्मिती केली **नव्हती** ?

(1) हम आपके हैं कौन (2) हम साथ साथ हैं

(3) हम दिल दे चुके सनम (4) मैंने प्यार किया

Which of the following films was **not** produced by late Rajkumar Badjatya ?

(1) Hum Aapke Hai Kaun (2) Hum Sath Sath Hai

(3) Hum Dil De Chuke Sanam (4) Maine Pyar Kiya

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

75. 22 फेब्रुवारी, 2019 च्या भारत-दक्षिण कोरिया करारामध्ये खालीलपैकी कोणत्या क्षेत्राचा समावेश करण्यात आला नाही ?

(1) भारतात कोरिया स्टार्ट-अप केंद्राची उभारणी

(2) कायदा अंमलबजावणी संस्थांमध्ये सहकार्य

(3) आंतर सीमा संघर्ष व आंतरराष्ट्रीय गुन्हे

(4) संरक्षण

Which one of the following fields was **not** covered in the Indo-South Korea Agreement of 22nd February, 2019 ?

(1) Erection of Korean Start-up Centre in India

(2) Co-operation among law implementing Institutions

(3) Inter-border conflicts and International crimes

(4) Defence

---

76. पिशवीतील संत्र्यांचे मोसंबीच्या संख्येशी गुणोत्तर 1 : 2 आहे. जेव्हा त्यात 9 सफरचंदे घातली तेव्हा मोसंबी, संत्री आणि सफरचंदे यांचे गुणोत्तर 2 : 4 : 3 असे झाले. या पिशवीत असलेल्या संत्र्यांची संख्या निवडा.

(1) 6 (2) 8 (3) 10 (4) 12

The ratio of number of sweet lemons in the bag to that of oranges is 1 : 2. When nine apples are added to this the ratio of sweet lemons, oranges and apples is 2 : 4 : 3. Select the number of oranges that are there in this bag.

(1) 6 (2) 8 (3) 10 (4) 12

---

77. सोबतच्या आकृतीत अर्धवर्तुळे असून AB = BC = CD छायांकित नसलेल्या क्षेत्राचे छायांकित क्षेत्राशी असलेले गुणोत्तर निवडा.

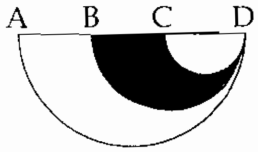

(1) 5 : 1 (2) 4 : 1 (3) 3 : 1 (4) 2 : 1

Accompanying figure shows semicircles with AB = BC = CD. Select the ratio of unshaded area to shaded area.

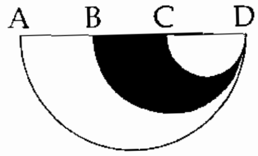

(1) 5 : 1 (2) 4 : 1 (3) 3 : 1 (4) 2 : 1

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

78. आयू, जयू, मियू व केया यांची साहित्यिक रुची भिन्न आहे. एकजण कादंबऱ्या वाचते, एकजण काव्य वाचते, एकजण विज्ञान काल्पनिका वाचते आणि एकजण कथा वाचते. पुढील माहिती वापरून मियू चाहती असलेला साहित्य प्रकार निवडा.

कादंबऱ्याच्या चाहतीने जयूकडे मियूसाठी माहिती सामग्री गोळा करण्यासाठी मदत मागितली. मियू व जयू विज्ञान काल्पनिकांचा आनंद लुटणाऱ्या व्यक्तिबरोबर एका प्रकल्पावर काम करत आहेत. केया व कादंबऱ्याची चाहती या दोघीही कथा वाचनाचा आनंद लुटणाऱ्या व्यक्तिच्या वर्गात आहेत. मियू व अनू एकाच वर्गात नाहीत.

(1) कादंबरी (2) एकतर काव्य किंवा विज्ञान काल्पनिका

(3) कथा (4) काव्य

Aayu, Jayu, Miyu and Keya all have different taste in literature. One reads novels, one reads poetry, one reads science fictions and one reads stories. Using following information select the type of literature enjoyed by Miyu.

The novel fan has asked by Jayu to help her to collect data for Miyu. Miyu and Jayu are working on the project along with the person who enjoys science fictions. Both Keya and fan of novels are in the same class as the person who enjoys story reading. Miyu and Anu are not in the same class.

(1) Novel (2) Either poetry or science fiction

(3) Stories (4) Poetry

---

79. $\frac{1}{10}(x) + \frac{1}{5}(y) = \frac{1}{6}(x) + \frac{1}{10}(y) + 5$ जर $y = 250$ असेल तर x ची किंमत काढा.

(1) 1200 (2) 300 (3) 450 (4) 500

For the following equation,

$\frac{1}{10}(x) + \frac{1}{5}(y) = \frac{1}{6}(x) + \frac{1}{10}(y) + 5$. If $y = 250$, find $x = ?$

(1) 1200 (2) 300 (3) 450 (4) 500

---

80. पुढील राशींसंबंधीची माहिती व त्यासंबंधीची विधाने अभ्यासा आणि यथार्थ निष्कर्ष निवडा.

- 'A @ B' म्हणजे 'A, B पेक्षा लहान तशीच B च्या समानही नाही.'
- 'A * B' म्हणजे 'A, B पेक्षा लहान तशीच मोठीही नाही'.
- 'A % B' म्हणजे 'A, B पेक्षा मोठी तशीच B च्या समानही नाही'.

विधाने : P % Q; Q * R आणि R @ S.

निष्कर्ष : (I) S % Q. (II) P @ Q. (III) R @ P.

पर्यायी उत्तरे :

(1) फक्त (II) सत्य आहे. (2) फक्त (I) आणि (III) हे सत्य आहेत.
(3) फक्त (I) सत्य आहे. (4) फक्त (III) सत्य आहे.

Study the following information about mathematical natural quantities, statements about these and select the valid conclusion.

- 'A @ B' means 'A is neither smaller than nor equal to B'.
- 'A * B' means 'A is neither smaller than nor greater than B'.
- 'A % B' means 'A is neither greater than nor equal to B'.

Statements : P % Q; Q * R and R @ S.

Conclusions : (I) S % Q. (II) P @ Q. (III) R @ P.

Answer options :

(1) Only (II) is true. (2) Only (I) and (III) are true.
(3) Only (I) is true. (4) Only (III) is true.

---

81. विसंगत फरशी-संच निवडा.

(1)

N	K
O	S

(2)

W	T
X	B

(3)

H	I
E	M

(4)

Q	N
R	V

Select the odd set of tile.

(1)

N	K
O	S

(2)

W	T
X	B

(3)

H	I
E	M

(4)

Q	N
R	V

---

82. विधाने आणि निष्कर्ष अभ्यासून यथार्थ निष्कर्ष निवडा :

विधाने : सर्व Bs हे Ls आहेत. एकही L, T नाही.

निष्कर्ष : (I) एकही B, T नाही (II) सर्व Ls हे Bs आहेत.

पर्यायी उत्तरे :

(1) एकही निष्कर्ष यथार्थ नाही. (2) फक्त निष्कर्ष (I) यथार्थ आहे.
(3) फक्त निष्कर्ष (II) यथार्थ आहे. (4) दोन्ही निष्कर्ष यथार्थ आहेत.

Study sentences and conclusions and select valid conclusion :

Statements : All Bs are Ls. No L is T.

Conclusions : (I) No B is T. (II) All Ls are Bs.

Answer options :

(1) None of the conclusion is valid (2) Only conclusion (I) is valid
(3) Only conclusion (II) is valid (4) Both the conclusions are valid

---

83. 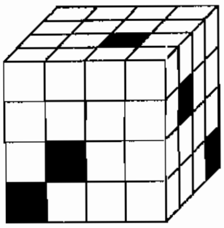

सोबतची प्रतिमा गडद व पांढऱ्या साखरेच्या लहान घनाकारांपासून तयार केलेला मोठा घनाकार दाखवते. मोठ्या घनाच्या तळाच्या पृष्ठाला कर्णरेषेत मांडलेल्या ओळीतील लहान घन, मोठ्या घनाच्या उजव्या पृष्ठावर एक पृष्ठ असलेल्या ओळीतील लहान घन, मोठ्या घनाच्या समोरच्या पृष्ठावर एक पृष्ठ असलेल्या ओळीतील लहान घन आणि मोठ्या घनाच्या वरच्या पृष्ठावर एक पृष्ठ असलेल्या स्तंभातील लहान घन हे सर्व गडद आहेत. मोठ्या घनाच्या लहान पांढऱ्या घनांची संख्या निवडा.

(1) 49 (2) 50 (3) 51 (4) 52

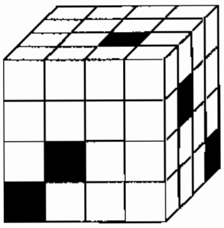

Accompanying image shows a large cube made of dark and white small sugar cubes. Small cubes of the diagonally arranged row of bottom surface of the large cube, small cubes of the row with one face on right hand surface of large cube, small cubes of the row with one face on the front surface of the large cube, and small cubes of the column with one face on the top of large cube surface are all dark. Select the number of small white cubes of the large cube.

(1) 49 (2) 50 (3) 51 (4) 52

---

84. 7 वर्षाच्या शफीने त्याच्या डाव्या हाताच्या बोटांवर संख्या मोजायला सुरुवात केली. अंगठ्यावर 1, तर्जनीवर 2, मध्यमेवर 3, अनामिकेवर 4, करंगळीवर 5 मोजून त्याने उलट दिशेला अनामिकेवर 6, मध्यमेवर 7, तर्जनीवर 8 आणि अंगठ्यावर 9 मोजले व पुन्हा तर्जनीवर 10, मध्यमेवर 11 याप्रमाणे मोजणी केली या विशिष्ट पद्धतीने मागे पुढे जात अनामिकेवर 20 येईपर्यंत मोजले. जर तो अशीच मोजणी करत राहिला तर 2015 साठी मोजले जाणारे बोट निवडा.

(1) मध्यमा (2) तर्जनी (3) अंगठा (4) अनामिका

7 year old Shafi began to count on the fingers of his left hand. He started by calling the thumb 1, the first finger 2, middle finger 3, ring finger 4, little finger 5 then reversed the direction, calling ring finger 6, middle finger 7, first finger 8 and thumb 9, then back to the first finger 10, middle finger 11 and so on. He continued to count back and forth in this peculiar manner until he reached to count 20 on his ring finger. Select the finger on which he will count 2015 if he continues counting.

(1) Middle finger (2) 1st finger (3) Thumb (4) Ring finger

---

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

85. A, B, C, D, E, F आणि G या व्यक्ती गटकार्यासाठी वर्तुळाकार टेबलाभोवती परस्परांसमोर बसल्या आहेत. C व D या दोन्ही E च्या शेजारी आहेत. A ही F च्या डावीकडे लागून आहे. G ही E च्या उजवीकडून दुसरी आहे. B च्या स्थानासंबंधाने खात्रीने सत्य नसलेले विधान निवडा.

(1) जर A हा G च्या बाजूला बसलेली असेल तरच फक्त B ही F च्या शेजारी असेल.

(2) B ही एकतर D आणि F ची किंवा C आणि F च्या शेजारी असेल.

(3) F ही E च्या डावीकडे तिसरी असेल तर B चे स्थान निश्चित होईल.

(4) C व D यांची नेमकी स्थाने दिलेली नसल्यामुळे B चे स्थान निश्चित करता येत नाही.

A, B, C, D, E, F and G are persons sitting around the circular table facing each other for group work. C and D both are neighbours of E. A is to the immediate left of F. G is second to the right of E. Select the statement that is certainly not true with respect to position of B.

(1) If A is sitting next to G then only B is the neighbour of F.

(2) B can be either neighbour of D and F or C and F.

(3) Position of B gets fixed if F is third to the left of E.

(4) B's position cannot be fixed as exact positions of C and D are not given.

---

86. कॉफीच्या बिया कॅफिनरहित करण्याची प्रक्रिया बऱ्यापैकी सुटसुटीत आहे आणि ती फारशी महागडी नसूनही सामान्य कॉफीच्या मानाने कॅफिनरहित कॉफी खूपच महाग असते. ग्राहकांना कॅफिनरहित कॉफी पुरवण्याच्या मोठ्या किमतीचा हिशेब त्याच्या उत्पादकांना देता येत नाही.

हा युक्तिवादाचा आधार असलेले गृहीतक निवडा :

(1) उत्पादनाच्या किमतीतील फरकाचा हिशेब उत्पादन प्रक्रियेच्या किमतीतील फरकाने नाही तर साधारणत: मागणी व पुरवठा यासारख्या घटकांच्या मदतीने देता येतो.

(2) कॅफिनरहित कॉफीची प्रक्रिया करणाऱ्या व्यवसायिक संस्थांत जवळपास स्पर्धा नाही.

(3) ग्राहक साधारण कॉफीपेक्षा कॅफिनरहित कॉफीसाठी जादा किंमत द्यायला स्वखुशीने तयार असतात यावर फुटकळ कॉफी विक्रेत्यांचा विश्वास नाही.

(4) प्रक्रिया करण्यापूर्वी कॅफिनरहित कॉफी उत्पादनासाठी वापरल्या जाणाऱ्या बिया साधारण कॉफी उत्पादनासाठी वापरल्या जाणाऱ्या बियांपेक्षा फारशा महाग नसतात.

Decaffeinated coffee is highly costly than that of regular coffee even though the process by which coffee beans are decaffeinated is fairly simple and not very costly. Higher cost for providing decaffeinated coffee to the consumer cannot be accounted for by its producers.

Select the assumption on which this argument relies.

(1) Price differences between products can generally be accounted for by such factors as supply and demand, not by differences in production costs.

(2) There is almost no competition among companies that process decaffeinated coffee.

(3) Retail coffee-sellers do not believe that consumers are content to pay more for decaffeinated coffee than for regular coffee.

(4) The beans used for producing decaffeinated coffee do not cost much more before processing than the beans used for producing regular coffee.

---

87. धनू, फणी, गणू आणि टिनू क्रिकेट खेळत होते. त्यांच्यापैकी एकाने चुकून खिडकीवर चेंडू फेकला आणि त्यामुळे काच फुटली. हे कोणी केले हे त्या सर्वांना माहीत आहे आणि प्रत्येकाने त्यासंबंधाने प्रतिपादन केले. जर त्यांच्यापैकी फक्त एक जण सत्य प्रतिपादन करत असेल तर चूक करणारी व्यक्ती निवडा.

धनू : मी चूक केली नाही आणि गणूनेही ती फोडली नाही.

फणी : मी चूक केली नाही आणि धनूनेही ती फोडली नाही.

गणू : मी चूक केली नाही आणि फणीनेही ती फोडली नाही.

टिनू : मी चूक केली नाही आणि धनूनेही ती फोडली नाही.

पर्यायी उत्तरे :

(1) धनू (2) फणी (3) गणू (4) टिनू

Dhanu, Fani, Ganu and Tinu were playing cricket. One of them threw the ball on window by mistake and glass was broken. They all know who has done this and each one makes a statement about this. Select the person who has done the mistake if only one of them is making true statement.

Dhanu : I didn't make the mistake and Ganu also didn't break it.

Fani : I didn't make the mistake and Dhanu also didn't break it.

Ganu : I didn't make the mistake and Fani also didn't break it.

Tinu : I didn't make the mistake and Dhanu also didn't break it.

Answer options :

(1) Dhanu (2) Fani (3) Ganu (4) Tinu

---

88. विद्यार्थ्यांच्या रांगेत मोहन उजवीकडून 15वा आणि दिनेश डावीकडून 18वा आहे. जेव्हा ते दोघे आपसात जागा बदलतात, तेव्हा मोहन उजवीकडून 20वा ठरतो. तर यावेळी दिनेशचे डावीकडून स्थान कोणते ?

(1) 18वे (2) 24वे (3) 23वे (4) 20वे

In a line of students Mohan is on 15th position from right and Dinesh is on 18th position from left. When they both interchange their positions then Mohan is on 20th position from right. What will be the position of Dinesh from left ?

(1) 18th (2) 24th (3) 23rd (4) 20th

---

89. दिलेला प्रश्न अभ्यासा आणि उत्तर मिळवण्यासाठीच्या माहितीचे वर्णन करणारा सर्वात उचित पर्याय निवडा.
वजनाच्या उतरत्या क्रमाने मांडणी केल्यानंतर S, U, A, D व B यातील सर्वात वरून तिसऱ्या स्थानी येणारा धातुचा तुकडा निवडा.
माहिती :
(a) A हा S व B पेक्षा वजनाचा आहे आणि U पेक्षा कमी वजनाचा आहे जो सर्वात वजनदार नाही.
(b) B फक्त S पेक्षा वजनदार आहे.
पर्यायी उत्तरे :
(1) (a) व (b) दोन्ही माहिती घटक आवश्यक व पुरेसे आहेत.
(2) फक्त माहिती (a) पुरेशी आहे परंतु माहिती (b) आवश्यक नाही.
(3) जरी फक्त माहिती (b) पुरेशी असली तरी फक्त माहिती (a) पुरेशी नाही.
(4) एकतर (a) किंवा (b) पुरेशी आहे.
Study the question given below and select the most appropriate option that describes information needed to get the answer.
Select the metal piece that is third from the top when arranged in the descending order of their weights among S, U, A, D and B ?
Information :
(a) A is heavier than S and B and is less heavy than U who is not the heaviest.
(b) B is heavier than S only.
Answer options :
(1) Both (a) and (b) necessary and sufficient.
(2) (a) alone is sufficient but (b) is not necessary.
(3) While (b) alone is sufficient (a) alone is not sufficient.
(4) Either (a) or (b) is sufficient.

---

90. जर ARECA या शब्दातील वर्णाक्षरांच्या सर्व शब्दरचना करून त्यांची शब्दकोशानुसार मांडणी केली तर येणारा 49वा शब्द निवडा.
(1) RAACE (2) ERACA (3) EARCA (4) RAAEC
If all permutations of the letters of the word ARECA are arranged in the order as in a dictionary then select the 49th word ?
(1) RAACE (2) ERACA (3) EARCA (4) RAAEC

---

91. एका पुरुषाकडे निर्देश करीत त्याचे वडील तिच्या वडिलांकडील आजीच्या तीन मुलांपैकी एक आहेत असे मिनी म्हणते. मिनीचे त्या पुरुषाशी असलेला नाते दर्शविणारा सर्वात उचित पर्याय निवडा.
(1) बहीण (2) एकतर बहीण किंवा चुलत बहीण
(3) चुलत बहीण (4) आत्या
Pointing to the man Mini says that his father is one of the three sons of her grandmother from her father's side. Select most appropriate option indicates the Mini's relation with that man.
(1) Sister (2) Either sister or cousin sister
(3) Cousin sister (4) Aunty

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

92. पुढील माहिती अभ्यासा आणि त्यावर आधारित सर्वात उचित तर्कसंगत अनुमान निवडा.

कन्झुमर (उपभोक्त्यांच्या) पिरॅमिडच्या (परस्परावलंबन शंकूच्या) दैनंदिन सर्वेक्षण मापनानुसार अलीकडच्या वर्षांत चांगले शिक्षित असलेल्यांसाठीच्या नोकऱ्यांच्या दर वाढीत तीव्र घट झालेली आहे. गेल्या तीन वर्षांत – 2016 च्या सुरुवातीपासून ते 2018 च्या शेवटापर्यंत – फक्त प्राथमिक म्हणजे 5वी पर्यंतचे शिक्षण पूर्ण केलेल्यासाठी 38 दशलक्ष नोकऱ्यांची भर पडली. साधारणपणे या तीन वर्षांत या जेमतेम शिकलेल्यांसाठीच्या नोकऱ्यात जवळपास 45% ची भर पडली असा याचा अर्थ होतो.

या तुलनेत थोडे जास्त चांगले म्हणजे 6 वी आणि 9 वी इयत्तांदरम्यानचे शिक्षण घेतलेल्या लोकांनी खूपच कमी प्रमाणात म्हणजे 18 दशलक्ष नोकऱ्यांनी भर पडलेली पाहिली. या लोकांसाठीच्या नोकऱ्यांत 26% इतकीच वाढ झाली. ज्या लोकांनी माध्यमिक ते उच्च शालेय शिक्षण पूर्ण केले – 10वी, 11वी किंवा 12वी – या तीन वर्षांत 13 दशलक्ष नोकऱ्यांची वाढ पाहिली. यातून फक्त 12% वाढ प्रतिबिंबित झाली.

(1) शिक्षणाच्या शिडीच्या आणखी वर जाऊ लागल्यास नोकऱ्या मिळण्याशी असलेला त्याचा संबंध दुरावतो.

(2) उपयुक्त ठरण्यासाठी, शिक्षणात असलेल्या क्षमतेने व्यक्तीला तिचे गुणवत्तापूर्ण नोकरीत रूपांतर करता आले पाहिजे.

(3) आता गुणवत्तापूर्ण माध्यमिक आणि उच्च शिक्षणाच्या सुविधांची तयार करण्याची गरज नाही कारण कमी शिक्षण घेतलेल्या लोकांसाठी नोकऱ्यांच्या अधिक संधी आहेत.

(4) फक्त शिक्षण नव्हे तर व्यक्तिंना चांगल्या आर्थिक भरभराटीकडे नेणाऱ्या संधी देणाऱ्या गुणवत्तापूर्ण नोकऱ्या मानवी भांडवल आहे.

Study the following information and select appropriate logical conclusion based on it.

The Consumer Pyramids Household Survey quantifies the sharp fall in the rate of growth of jobs for the better educated in recent years. Over the last three years - between early 2016 and late 2018 -38 million jobs were added for people who completed only primary education, that is up to 5th standard. This implied that jobs for these barely educated people increased by nearly 45% over these three years.

In comparison, people who had acquired a little better education that is between 6th and 9th standard, saw an addition of much lesser 18 million jobs implying also a lower 26% increase in jobs for these people. People who had completed secondary-to-higher secondary school education - 10th, 11th or 12th - saw a growth of 13 million jobs reflecting only a 12% growth over a three years period.

(1) The relationship between jobs gets worse as one goes further up the education ladder.

(2) To be useful, potential available in education should enable persons to translate it into quality jobs.

(3) There is no need to make provision for quality secondary or higher education as there are more job opportunities for persons with lower education.

(4) Quality jobs that give persons opportunities leading to better economic prosperity are human capital, not just education.

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

93. किमतीत 20% घट केली तर ₹ 150 ला 12 जादा पेन्सिली घेणे शक्य होते. 16 पेन्सिलींची घट करण्यापूर्वीची किंमत निवडा.

(1) 48 (2) 50 (3) 56 (4) 72

It is possible to purchase 12 more pencils for ₹ 150 after 20% reduction in the price. Select the price of sixteen pencils before price reduction.

(1) 48 (2) 50 (3) 56 (4) 72

---

94. एक कामगार जर त्याच्या घरातून कामाच्या ठिकाणी पोहोचण्यासाठी ताशी 5 किमी गतीने चालला तर तो 3 मिनिटे उशिरा पोहोचतो. त्याने जर स्वत:ची गती ताशी 6 किमी इतकी केली तर तो 7 मिनिटे लवकर पोहोचतो. त्याचे घर आणि कामाचे ठिकाण यातील अंतर किलोमीटरमध्ये निवडा.

(1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6

A worker reaches his work place from his house 3 minutes late if he walks at the speed 5 km/hr. If he walks at the speed of 6 km/hr he reaches the factory seven minutes early. Select the distance in kilometres between his house and factory.

(1) 3 (2) 4 (3) 5 (4) 6

---

95. वाघळांची पूर्वीपासून प्रचलित असलेली भीतिदायक प्राणी अशी प्रतिमा बदलण्यासाठी एका देशातील संवर्धनशील गट प्रयत्नशील आहे. केवळ लाजाळू निशाचर प्राणी असल्यामुळे त्यांची भीती वाटते व त्यांना दोषी ठरवले जाते असे गटाचे म्हणणे आहे.

सत्य असल्यास, पुढे दिलेल्यातील गटाच्या या धारणेच्या अचुकतेबर सर्वात गंभीर शंका घेणारे विधान निवडा.

(1) वाघळांच्या वर्तनाबद्दल जेवढी माहिती आहे त्यापेक्षा सिंह, सुसर आणि अन्य भयंकर भीतिदायक वाटणाऱ्या प्राण्यांच्या वर्तनाबद्दल लोकांना जास्त माहिती आहे.

(2) रॅकून्स आणि घुबड हे लाजाळू आणि फक्त रात्री कृतिशील असणारे प्राणी असूनही या देशात लोकांकडून त्यांची भयंकर भीती बाळगली जात नाही आणि त्यांना दोषी धरले जात नाही.

(3) वाघळे निशाचर कीटकांचा फन्ना उडवणाऱ्यांत प्रमुख आहेत आणि यामुळे त्यांचे शिकार क्षेत्र माणसांसाठी सुखकारक ठरते.

(4) केवळ याच देशात वाघळांना भीतिदायक प्राणी मानले जाते असे नसून काही अन्य देशातही तसे मानले जाते.

In one country conservation group is trying to change the long-standing image of bats as frightening creatures. According to the group bats are feared and persecuted solely because they are shy nocturnal animals.

Select one of the following that is if true, would cast the most serious doubt on the accuracy of the group's stand.

(1) People know more about the behaviour of other greatly feared animal species, such as lions, alligators and others, than they do about the behaviour of bats.

(2) Raccoons and owls are shy and active only at night ; yet they are not generally feared and persecuted in this country by people.

(3) Bats are the chief consumers of nocturnal insects and thus can help make their hunting territory more pleasant for humans.

(4) Bats are regarded as frightening creatures not only in this country but also in some other countries.

---

96. 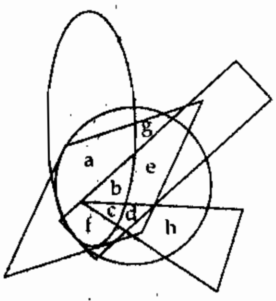

सोबतची पाच विविध भाषा बोलणाऱ्या व्यक्तिंचे गट निर्देशित करणारी वेनाकृती अभ्यासा.

लंब वर्तुळ = मराठी; आयत = कन्नड, वर्तुळ = इंग्रजी, त्रिकोण = गुजराती, समभुज चौकोन = हिंदी

वरील माहिती वापरून पुढील यादीतील चुकीचे/चुकीची विधाने निवडा.

(a) क्षेत्र c पाच भाषा बोलणाऱ्या व्यक्ती निर्देशित करते परंतु क्षेत्र d फक्त 4 भाषा बोलणाऱ्या व्यक्ती निर्देशित करते.

(b) क्षेत्रे b व d ही संख्येने समान भाषा बोलणाऱ्या व्यक्तींना निर्देशित करतात.

(c) क्षेत्रे f, b व e ही समान भाषा बोलणाऱ्या व्यक्ती निर्देशित करतात.

(d) क्षेत्रे g व h ही फक्त दोन भाषा बोलणाऱ्या व्यक्ती निर्देशित करतात.

पर्यायी उत्तरे :

(1) (a) व (b) दोन्ही (2) एकही नाही (3) (c) खेरीज सर्व (4) (c) खेरीज एकही नाही

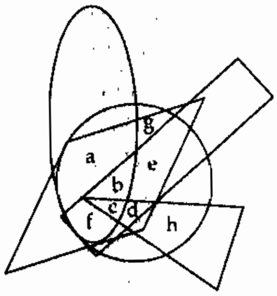

Study the accompanying Venn diagram that represents groups of persons speaking five different languages as follows.

Oblong circle = Marathi ; Rectangle = Kannada, Circle = English, Triangle = Gujarati, Equilateral quadrangle = Hindi

Using above information select the false statement/s from following list.

(a) Area c represent persons speaking 5 languages but area d represents persons speaking 4 languages only.

(b) Areas b and d represent persons speaking same number of languages.

(c) Areas f, b and e represent persons speaking same languages.

(d) Areas g and h represent persons who speak two languages only.

Answer options :

(1) Both (a) and (b) (2) None (3) All but (c) (4) None but (c)

97. पिशवीत 3 लाल, 6 सफेद आणि 7 निळे चेंडू आहेत. जर त्यातून दोन चेंडू काढले तर एक सफेद व एक निळा चेंडू असण्याची संभाव्यता निवडा.

(1) $\frac{30}{2}$ (2) 42 (3) $\frac{7}{20}$ (4) $\frac{6}{20}$

A bag contains 3 red, 6 white and 7 blue balls. What is the probability that two balls drawn are white and blue ?

(1) $\frac{30}{2}$ (2) 42 (3) $\frac{7}{20}$ (4) $\frac{6}{20}$

98. M, N आणि O या तीन सहकारी गृह संस्था आहेत आणि m, n आणि o हे अनुक्रमे त्यांचे दरवाजे निर्देशित करणारे बिंदू आहेत. m हा नेमका n च्या दक्षिणेला आहे व हे दोन बिंदू एकमेकांपासून 2 किमी दूर आहेत. m, n व o जोडून काटकोनी समद्विभुज त्रिकोण तयार होतो. सूरज n पासून m पर्यंत चालला, नंतर त्याच्या डावीकडे 45° वळून o च्या दिशेने चालू लागला आणि नेमका n च्या आग्नेय दिशेला थांबला. सूरजने कापलेले अंतर व o संदर्भातील त्याचे स्थान दर्शवणारा पर्याय निवडा.

(1) $2 + \sqrt{2}$ किमी; नैऋत्य (2) $2 + \sqrt{8}$ किमी; नैऋत्य

(3) $2 + \sqrt{8}$ किमी; ईशान्य (4) $2 + \sqrt{2}$ किमी; आग्नेय

M, N and O are three cooperative housing societies and m, n and o are points that indicate their gates respectively. m is positioned exactly towards south of n and these two points are 2 km apart. By joining points m, n and o, a right angled isosceles triangle is formed. Suraj walks from n to m, then turns to his left through 45° starts walking towards o and stops exactly to the southeast of n. Select the option that indicated distance covered by Suraj and his position with respect to o.

(1) $2 + \sqrt{2}$ km ; southwest. (2) $2 + \sqrt{8}$ km ; southwest.

(3) $2 + \sqrt{8}$ km ; northeast. (4) $2 + \sqrt{2}$ km ; southeast.

99. 12 जानेवारी 1997 ला रविवार होता. 4 जानेवारी 2000 ला असलेला आठवड्याचा दिवस निवडा.

(1) सोमवार (2) मंगळवार (3) बुधवार (4) गुरुवार

January 12, 1997 was a Sunday. Select the day of the week that was on January 4, 2000.

(1) Monday (2) Tuesday (3) Wednesday (4) Thursday

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

100. तर्कसंगत युक्तिवाद निवडा :

(1) काल पावसाचा अंदाज वर्तवला होता म्हणून मी आमच्या कबड्डीच्या सरावासाठी माझी छत्री बरोबर घेतली. पण काल पाऊस पडला नाही. आजच्या सरावादरम्यान पाऊस पडणार नाही याची खात्री हवी म्हणून मी माझी छत्री बरोबर ठेवेन.

(2) ज्या रात्री तुम्ही स्वादमध्ये भोजन घेतले त्यावेळी तुझे नि मालीचे बिनसले; पण काळजी करू नकोस. जोपर्यंत तुम्ही स्वादमध्ये जाणार नाही तोपर्यंत तुझे नि दिशाचे बिनसणार नाही.

(3) माझे विज्ञान शिक्षक आम्हाला बऱ्याच प्रमाणात वर्गसहभागाचा आधार घेऊन श्रेणी देतात. मागच्या तिमाहित त्यांनी मला मी अधिक सहभाग देणे गरजेचे असल्याचे सांगितले. जर या तिमाहित मला वरची श्रेणी हवी असेल तर वर्गचर्चेत मी अधिक भाग घेणे गरजेचे आहे.

(4) आमचं धुलाईयंत्र मोडलंय. मागच्या वेळी त्याचा आम्हाला त्रास झाला होता आणि आम्ही नव्या दुरुस्ती कारागिराला बोलावलं होतं. यंत्र मोडायला बहुतकरून तो कारणीभूत असावा.

Select the logical argument :

(1) Rain was predicted yesterday, so I took my umbrella to our practice of Kabaddi. It didn't rain. To make sure it doesn't rain during today's practice. I'll take my umbrella with me.

(2) You and Mali broke up the night you had dinner at Swad, so don't worry. You and Disha won't break up as long as you never go to Swad.

(3) My science teacher bases a lot of our grade on class participation. Last quarter, he said I needed to participate more. If I want a better grade this quarter, I need to take part in more class discussions.

(4) Our washing machine is broken. The last time we had trouble with it, we hired a new repairman. He's probably the reason the machine broke.

-o 0 o -

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK

सूचना — (पृष्ठ 1 वरून पुढे....)

(8) प्रश्नपुस्तिकेमध्ये विहित केलेल्या विशिष्ट जागीच कच्चे काम (रफ वर्क) करावे. प्रश्नपुस्तिकेव्यतिरिक्त उत्तरपत्रिकेवर वा इतर कागदावर कच्चे काम केल्यास ते कॉपी करण्याच्या उद्देशाने केले आहे, असे मानले जाईल व त्यानुसार उमेदवारावर शासनाने जारी केलेल्या "परीक्षांमध्ये होणाऱ्या गैरप्रकारांना प्रतिबंध करण्याबाबतचे अधिनियम-82" यातील तरतुदीनुसार कारवाई करण्यात येईल व दोषी व्यक्ती कमाल एक वर्षाच्या कारावासाच्या आणि/किंवा रुपये एक हजार रकमेच्या दंडाच्या शिक्षेस पात्र होईल.

(9) सदर प्रश्नपत्रिकेसाठी आयोगाने विहित केलेली वेळ संपल्यानंतर उमेदवाराला ही प्रश्नपुस्तिका स्वत:बरोबर परीक्षाकक्षाबाहेर घेऊन जाण्यास परवानगी आहे. **मात्र परीक्षाकक्षाबाहेर जाण्यापूर्वी उमेदवाराने आपल्या उत्तरपत्रिकेचा भाग-1 पर्यवेक्षकाकडे न विसरता परत करणे आवश्यक आहे.**

नमुना प्रश्न

प्र.क्र. 201. सतीची चाल नष्ट करण्यासाठी कोणी मूलत: प्रयत्न केले ?

(1) स्वामी दयानंद सरस्वती (2) ईश्वरचंद्र विद्यासागर

(3) राजा राममोहन रॉय (4) गोपाळकृष्ण गोखले

ह्या प्रश्नाचे योग्य उत्तर "(3) राजा राममोहन रॉय" असे आहे. त्यामुळे या प्रश्नाचे उत्तर "(3)" होईल. यास्तव खालीलप्रमाणे प्रश्न क्र. 201 समोरील उत्तर-क्रमांक "③" हे वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखविणे आवश्यक आहे.

SEAL

प्र. क्र. 201. ① ② ● ④

अशा पद्धतीने प्रस्तुत प्रश्नपुस्तिकेतील प्रत्येक प्रश्नाचा तुमचा उत्तर-क्रमांक हा तुम्हाला स्वतंत्ररीत्या पुरविलेल्या उत्तरपत्रिकेवरील त्या त्या प्रश्नक्रमांकासमोरील संबंधित वर्तुळ पूर्णपणे छायांकित करून दाखवावा. **ह्याकरिता फक्त काळ्या शाईचे बॉलपेन वापरावे, पेन्सिल वा शाईचे पेन वापरू नये.**

कच्च्या कामासाठी जागा/SPACE FOR ROUGH WORK